

DU LỊCH HANG ĐỘNG TÂN HÓA - LOẠI HÌNH DU LỊCH SINH THÁI VÀ DU LỊCH DI TÍCH LỊCH SỬ KHẢO CỔ HỌC CẦN ĐƯỢC KHAI THÁC ĐƯA VÀO SỬ DỤNG

TRẦN THỊ ĐIỀU HỒNG

Bào tàng Tổng hợp Quảng Bình

Nằm trong khu vực khối đá vôi gắn với chuỗi hang động mới phát hiện Tú Làn thuộc xã Tân Hóa, huyện Minh Hóa là chuỗi hang động đẹp và ẩn chứa di sản văn hóa vật thể của tinh ta và của nhân loại cần được đưa vào khai thác, khám phá nhằm mục đích phục vụ du lịch theo hướng phát triển mạnh và bền vững. Đó là chuỗi hang động Rục Hung Ton, hang Lèn Lơi, hang Trăn.

Đây là vùng đất thiên đường về hang động. Các hang động này ngoài vẻ đẹp quyến rũ của các khối thạch nhũ đa dạng kiểu hình, càng sâu vào bên trong càng khác cung điện nằm ẩn nấp trong dãy rừng già nguyên sinh với đa dạng của hệ động thực vật. Cửa hang tuy hơi nhỏ nhìn từ ngoài vào, nhưng càng đi sâu vào bên trong các lòng hang rất dài và rộng. Nhìn từ cửa hang xuống mặt thung lũng cao khoảng 30 - 40m.

Hang Lèn Lơi cao chừng 20m so với thung lũng và khá rộng nên hang rất sáng và thoáng. Chiều rộng cửa hang cao 25,2m; cao 11,5m; sâu 40m, hang có rất nhiều ngách và có lẽ còn thông với hang khác. Điều đặc biệt ở hang này là tầng văn hóa dày đặc vỏ nhuyễn thể như vỏ ốc, trai nước ngọt và xương răng động vật, chày nghiền và các công cụ bằng đá như rìu đá, bàn mài, tinh thể thạch anh của người nguyên thủy cũng đã tìm thấy ở đây.

Hang Rục Hung Ton nằm cách Hang Lèn Lơi không xa. Cửa hang rộng 9,8m; cao 6,8m; lòng hang rộng đều, trung bình khoảng 7,2m; cao 7,4m; hang sâu 130m. Trần hang có nhiều nhũ đá tuyệt đẹp. Ở đây cũng đã phát hiện nhiều vỏ ốc

núi, mảnh gốm, công cụ ghè đẽo, phác vật rìu bôn... Đặc biệt ở hang này là vẻ đẹp huyền ảo của các khối thạch nhũ với nhiều hình dáng khác nhau lấp lánh như ánh kim từ trên cao buông xuống trông như một thế giới đảo ngược. Càng đi sâu bên trong hang càng khiến cho du khách liên tưởng như đang lạc vào chốn thần tiên bởi sự cuốn hút của cảnh đẹp nơi đây. Những giọt nước rơi tí tách bên bi để tạo thành các nhũ đá, có nơi lại giống như các bậc thềm của một sân khấu được hóa trang để biểu diễn khiến du khách liên tưởng về một thiên nhiên hoang sơ kỳ thú. Trên nền hang có nơi có những viên đá cuội xếp lớp với nhau tròn đều như viên bi ve vàng rục và xen lẫn vào đây là những mẫu xương đùi, xương chày của động vật bị hóa thạch kết dính với nền hang trông rất bí ẩn.

Bên trong hang Rục Hung Ton

Ảnh: D.H

Hang Trăn nằm ở sườn Đông của dãy núi đá vôi bên bờ Bắc sông Rào Nan, cách trụ sở xã Tân

Hóa khoảng 6km theo đường chim bay, nằm cao hơn bề mặt thung lũng khoảng 15m. Hang rộng và mát. Hang Trăn có ba cửa, cửa chính cao 8m, rộng 12m. Trước mặt hang là một vệt rừng chạy dọc theo chân núi. Nền hang rộng gần nghìn mét vuông, không bằng phẳng. Giữa các bậc thường có khối đá lớn ngăn cách. Trần hang khá cao, có chỗ cao 30m. Ở đây, năm 1995 đã phát hiện tầng văn hóa có nhiều vỏ ốc, trai nước ngọt, xương cốt động vật và nhiều công cụ đá được ghè đẽo. Đặc biệt là rìu đá có vai được mài toàn thân. Những di vật đá này đặc trưng cho Văn hóa Hòa Bình giai đoạn muộn như đã tìm thấy ở một số địa bàn ở tỉnh ta: Kim Bảng, Yên Lạc và tiếp nối sang văn hóa đồ đá mới cũng tìm thấy hiện vật ở đây. Năm 2004 cũng tìm thấy tại hang này các công cụ ghè đẽo như rìu đá, công cụ mài... Năm 2007 cũng phát hiện rìu có vai và một số chày nghiền. Những hiện vật

đã phát hiện ở các hang động này có niên đại khoảng 7.000 - 8.000 năm đến 4.000 - 5.000 năm cách ngày nay.

Với dạng hang động đẹp lại gần với nơi cư trú trước đây của cư dân nguyên thủy thời đại đồ đá và một trong những vùng sinh thái còn khá nguyên vẹn sẽ là nguồn tài nguyên du lịch lý tưởng, vô giá cần được đưa vào nghiên cứu, khai thác một cách khoa học. Tuy nhiên, thiết nghĩ các cơ quan chức năng cần có định hướng kêu gọi đầu tư vào vào tuyến du lịch này. Bởi nơi đây gần với tuyến du lịch đường Hồ Chí Minh, gần với dãy hang động Tú Làn vừa mới phát hiện và Di sản thế giới Phong Nha - Kẻ Bàng thì các hang động có các di chỉ khảo cổ học này cần được xếp hạng là di tích cấp tỉnh, cấp quốc gia. Có như thế mới thêm kênh đầu tư cho chúng ta, tiện trong việc đưa vào tours khai thác du lịch.

T.T.D.H